

Dojit čtyřicet litrů denně není nedosažitelný cíl

V nové stáji v Nekoři se rekonstrukce zdařila. Na místě starého kravína vznikla v roce 2022 moderní kapacitní hala s průsvitnými stěnami, stlaným provozem, dvěma dojícími roboty a přihrnováním krmiva. Zatím krávy dojí průměrně 37 litrů, ale výživářka Lucie Kacálková a zootechnik Antonín Hubálek si stanovili cíl překonat čtyřicítku. Vzhledem ke komfortu, který se kravám nabízí, to nemusí dlouho trvat.

Společnost KLAS Nekoř, a. s., hospodaří asi na 1400 hektarech zemědělské půdy, z nichž připadá 982 ha na půdu ornou a přes 400 ha na trvalé travní porosty.

Podnik v podhůří se tradičně zabývá chovem dojeného skotu. Na středisku v Šedivci chová plemeno české strakaté (460 krav) a je znám jako podnik se statutem šlechtitelského chovu. Tentokrát nás ale zajímalo to druhé, tedy holštýnské plemeno, neboť stáj střediska v Nekoři prošla významnou rekonstrukcí. Z bývalé vazné stáje K96 vyrostla zcela moderní hala ocelové konstrukce s dvěma dojícími roboty uprostřed. Nabízí místo pro ustájení 130 holštýnských krav ve dvou sekcích. Na pozemcích podniku najdeme tradiční plodiny, jako jsou kukuřice na 130 hektarech, obilniny na 200 ha, řepka na 110 hektarech, ale také ne tak často pěstované, například trávy na semeno na 200 hektarech, mák, kmín a len. Z výměry trvalých travních porostů se zhruba třetina nachází v intenzivnějším režimu, tj. přisívá se a hnojí kejdou. Zbylá část se nachází

ve svažitém a hůře přístupném terénu a velké zásahy tam nejsou možné.

Povedená rekonstrukce během jednoho roku

Jak sdělil hlavní zootechnik Antonín Hubálek, stáj vyrostla během roku. „Se stavební firmou Brunnthaller jsme byli domluveni na termínu 11. listopadu 2022 a v době, kdy se zdražoval stavební materiál i práce, se nemožné stalo skutečností. Mohli jsme tedy na svatého Martina převádět první dojnice do nové haly. Do každé sekce jsme nejprve převedli dvacet dojnic, stačil týden učení na dojící automat DeLaval VMS V310 a nebyla třeba prakticky žádná negativní selekce (asi 4 krávy ze 100). Do Vánoc tedy se v novém dojilo všech 100 holštýnek ve fázi od otelení do 200. dne laktace. Rekonstrukce střediska chovu skotu v Nekoři vyšla na 55 milionů korun – do ceny lze počítat stáj, zastřešené hnojiště, dvě jímky na odpadní vody (přečerpávací a skladovací), dvě sila, systém dojení, zázemí a úpravu okolního terénu. Vše bylo pořízeno bez dotací.

Stáj v Nekoři má všude dostatek prostoru, světla a je vysoce kapacitní

V Nekoři jsou ustájeny pouze dojnice, porodna a veškerý mladý dobytek i krmivová základna je soustředěna na 3 km vzdáleném středisku v Šedivci. Březí krávy před porodem se tedy po zasušení převážejí do Šedivce a po rozdojení vozí zpět.

Management robotického stáda

S novou robotickou technologií přichází i nový systém řízení. Jak řekl

zootechnik, znamená to vše zapomenout a začít úplně znovu – provést totální výmaz mozku a naučit se pracovat s daty. „Také to znamená být neustále ve střehu, neboť nikdy nevíte, kdy vám robot zavolá. Alarmů je poměrně málo, asi jednou za měsíc, ale když už jsou, tak o víkendech nebo v jednu hodinu ráno,“ popisuje hlavní zootechnik.

Robot nasadí téměř každé vemeno, jen někdy v závěru laktace, když jsou struky

Výživářka Lucie Kacálková a hlavní zootechnik Antonín Hubálek si dobře rozumějí

Pohled od štítu s hnojištěm přes vrata do krmné chodby, patrné je prosvětlení stěn

Přihřnování je zajištěno robotem ve stejných barvách

přilíš u sebe, mohou být problémy. „Úspěšnost nasazování mě mile překvapila,“ komentuje Antonín Hubálek.

Provoz stáje a střediska v Nekoři vyžaduje dvě ošetřovatelky v ranních hodinách (vyčištění krmných žlabů, přehánění krav před vyhrnováním), hodinu a půl trvá vyhrnutí a nastlání plus něco času zabere zootechnická práce. Odpoledne je k dispozici jedna ošetřovatelka – veterinární ošetření, inseminace, doprovod některých krav do robotu. „Pokud jde o ošetřování skotu v nové robotické stáji, nezáleží na věku ani předchozí praxi, záleží na motivaci se něco naučit,“ dodal hlavní zootechnik. Důležitá je podle něho také pravidelná úprava paznehtů a koupele, k tomu slouží dvě průchozí vany za sebou – jedna slouží k omytí vodou, druhá je s ošetřujícím přípravkem.

Pozorování čtvrtí vemene

„K vyhledávání řídí využíváme platformu pro řízení DelPro, jejíž součástí je tzv. semafor – měřič somatických buněk, vodivosti mléka, obsahu krve v mléce a zaznamenává také případné skopnutí dojícího zařízení – tyto údaje

se shromažďují v programu a vyhledávají problémové krávy. Změny proti fyziologickému stavu jsou velice rychle rozpoznány, zejména využíváme čítače somatických buněk, takže oproti dojrně máme náskok průměrně dva dny, kdy můžeme s krávou něco začít dělat. Měření nádoje a ukazatelů z každé čtvrti zvlášť je velká výhoda,“ popisuje zootechnik, který neskrývá nadšení z moderních technologií. „Zaujalo mne, kolik krav poskytuje nevyrovnané množství mléka z jednotlivých čtvrtí. Obvykle je jedna čtvrt věmene mnohem slabší. Nemusí to být problémová kráva, zdá se, že je to fyziologické, protože to sledují také u prvotelek,“ zamyslel se Antonín Hubálek s tím, že nižší sekrece mléka u dané čtvrti se většinou zachovává i do dalších laktací. A v opačném případě, pokud se z nějakých důvodů přistoupí k zasušení struku, obvykle pak zbylé tři přezvezmou prostor mléčné žlázy i množství mléka, takže se celková dojivost příliš nesníží. „Na servis si nemohu stěžovat, kovářova kobyla nikdy nesmí chodit bosa...,“ naráží zootechnik na fakt, že KLAS Nekoř je ve východočeském regionu známý jako prodejce zemědělské techniky a DeLaval je jednou ze značek, které zastupuje.

Výživa v souladu s roboty

V oblasti výživy spolupracuje KLAS Nekoř s firmou VVS Verměřovice, s r. o., konkrétně s Ing. Lucií Kalcíkovou. „Krávy jsou v kravině ve dvou sekcích, ale vlastně v jedné krmné skupině od rozdoje do záprahu včetně prvotelek, proto je třeba zohlednit jejich potřebu v robotu. Základem je samozřejmě dávka na žlabu. V robotu je krávám podávána granulovaná jadrná směs od výrobce Mokust, a. s., Staré Město podle receptury VVS Verměřovice. Pokud se dojnice vrací z porodny, snaží se zootechnik zohlednit návrat na stejný dojící automat, na který byla při minulé laktaci zvyklá. Dávkování je následující: Každá kráva dostane denně minimum 1,5 kg granulí, dávka se dorovná až na průměr 6 kg podle užitkovosti a průchodnosti robota. „Když kráva přijde do stáje, před tím, než se jí započítá její aktuální nádoj, dostává první tři dny maximálně 2,5 kg gra-

Pod jednou střechou je i hnojiště, které zakončuje stáj v jednom ze štítů

C16 Lodestar® C16

Volné mastné kyseliny palmového oleje

Hlavní efekt podávání C 16 spočívá v dosažení **vyšší užitkovosti a obsahu tuku**, současně však zajišťuje **výbornou plodnost**. Při aktuálních cenách mléka se tak výrazně zlepšuje ekonomika chovu dojníc. Chráněné tuky **zvyšují energetickou hodnotu** krmiva, **sníží výskyt lipomobilizačního syndromu** dojníc v rozdojovací fázi laktace. Dojnice neztrácejí hmotnost a **sníží se u nich výskyt ketóz, bachorových dysfunkcí a infekčních onemocnění**. Sníží také výskyt atrofií ovarií a syndromu ovariálních cyst.

VÝHODY:

- nejčistší forma kyseliny palmitové – 99,5%
- inertní produkt – bez chutě a zápachu
- bod tání 55-60 °C
- vysoká stravitelnost – 95 %
- ME skot – 38MJ
- NEL – 24,5MJ

VVS Verměřovice s.r.o.
561 52, Verměřovice 225
☎ +420 465 642 670

FAX: +420 465 641 069
GSM: +420 775 755 175
email: vvs@vvs.cz, www.vvs.cz

Tradiční český výrobce

Uprostřed nové stáje jsou instalovány dva roboty DeLaval VMS V310

nulí. Bacher si zvykne a následně algoritmus spočítá její krmenou dávku podle dnů v laktaci a nádoje. TMR je počítána na užitkovost 28 litrů. Některé dojnice však dosahují 50 až 60 kg denně.

V podhorské oblasti nejsou pro výrobu kukuřičné siláže ideální podmínky ani plocha, neboť KLAS Nekoř pěstuje řadu jiných plodin. Výživářka se naučila využívat například druhou seč trav na semeno, což podle ní není špatné krmení.

Optimálně má kukuřičná siláž v krmné dávce na žlabu zastoupení přes 40 %, dále je po většinu roku zařazována jetelová senáž a luskovinoobilná směska. Nechybí ani kukuřičné výpalky, šrot z vlastního obilí a tekutá energie. V zimních měsících zhruba do května výživářka zařazuje cukrovarské řízky.

Dobrovolný pohyb stáda

Ve stáji je dobrovolný pohyb. Průměrný počet krav na jeden robot je v Nekoři ak-

Vedle stáje vyrostla i jímka na odpadní vody a hnojívku

tuálně 63, což je podle zootechnika optimální. Denní počet dojení je 2,6. „Chodivost krav hodně ovlivňuje počasí. V době deště a změny tlaku je minimální,“ popisuje zootechnik. Dlouhý nebo krátký den nemá podle něho významný vliv.

Ukazatele se pomalu, ale neustále zlepšují: Průměrný počet somatických buněk byl v minulém měsíci 112 tisíc. Mezidobí je 395 dní. Zabřezávání 50 % u krav, u jalovic 60 %. Aktuálně se klade důraz na snížení věku jalovic při prvním otelení, což je třeba zlepšit.

Průměr stáda byl v době naší návštěvy 37 litrů, ale výživářka spolu se zootechnikem je přesvědčena, že 40 litrů nebude problém.

„Chtěl bych, aby zaznělo poděkování všem, kdo se zasloužili o vybudování této stáje – od projektanta přes stavební firmu až po všechny zaměstnance všech středisek Klasu Nekoř,“ dodal na závěr hlavní zootechnik Antonín Hubálek.

Lukáš Prýmas

Za měsíc se v ČR prodá více než

14 900 000

výtisků

novin a časopisů

Zdroj: ABC ČR průměr 4. čtvrtletí 2022 – 3. čtvrtletí 2023

Tisk funguje!

www.tiskfunguje.cz

NÁŠ chov

člen profesní asociace

ČESKÁ UNIE VYDAVATELŮ
DIGITÁLNÍ A TISKOVÁ MEDIA